

Media a prawa dziecka

WIEDZA W PIGUŁCE

Po II wojnie światowej powstała nowoczesna koncepcja praw człowieka. Zakłada ona, że podstawową, naturalną i niezbywalną wartością jest godność jednostki. Prawa człowieka regulują kontakt obywatela z państwem. Ich przestrzeganie zapobiega m.in. dyskryminacji. Na tym przekonaniu oparte są przepisy wielu krajowych i międzynarodowych aktów prawnych, które nazywają i porządkują prawa człowieka. Do najważniejszych należą:

- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka (1948)
- Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych (1966)
- Europejska Konwencja Praw Człowieka (Konwencja o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności 1953, w Polsce — 1993)
- Konwencja Praw Dziecka (1989)
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (1997)
- Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych (ratyfikowana przez Polskę w 2012)

Od czasu powstania tych dokumentów technologia bardzo rozwinęła się i zmieniła życie ludzi na całym świecie. Choć większość tych dokumentów nie odnosi się bezpośrednio do istnienia nowych sposobów komunikacji, to należy przyjąć, że te same prawa człowieka obowiązują także w internecie. Szczególnie ważne, nie tylko w kontekście mediów, są następujące zapisy Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka: art. 12. Nie wolno ingerować samowolnie w czyjekolwiek życie prywatne, rodzinne, domowe, ani w jego korespondencję, ani też uwłaczać jego honorowi lub dobremu imieniu. art. 18. Każdy człowiek ma prawo do wolności myśli, sumienia i religii. art. 19. Każdy człowiek ma prawo do wolności opinii i swobodnego ich wyrażania; prawo to obejmuje swobodę posiadania niezależnych poglądów, poszukiwania, otrzymywania i rozpowszechniania informacji i poglądów wszelkimi środkami, bez względu na granice. art. 27. Każdy człowiek ma prawo do swobodnego uczestniczenia w życiu kulturalnym społeczeństwa, do korzystania ze sztuki, do uczestniczenia w postępie nauki i korzystania z jego dobrodziejstw. Konwencja o prawach dziecka dotyczy osób poniżej 18. roku życia. Ten dokument także gwarantuje prawa do własnych poglądów i wyrażania ich (art. 12), swobody myśli, sumienia i wyznania (art. 14), swobodnego zrzeszania się (art. 15) oraz ochronę przed ingerencją w życie prywatne (art. 16). Zapewnia także dostęp do informacji (art. 17). Podobny katalog praw podstawowych znajduje się w Europejskiej Konwencji Praw Człowieka czy polskiej Konstytucji.

Co z tego wynika? Nikt nie może ci mówić, jakie powinieneś mieć poglądy. Masz prawo być sam, kiedy tego chcesz. Twórz i korzystaj z internetu, aby dzielić się z innymi tym, co robisz.

SŁOWNICZEK

- **prawa dziecka:**

Tekst: , scenariusz: Anna Walczak, konsultacja merytoryczna: . Materiał pochodzi z serwisu edukacjamedialna.edu.pl prowadzonego przez Fundację Nowoczesna Polska.

Udostępniono na licencji [Creative Commons Uznanie autorstwa - Na tych samych warunkach 3.0](https://creativecommons.org/licenses/by/3.0/).

Źródło: <http://edukacjamedialna.edu.pl/lekcje/media-a-prawa-dziecka/>.

Publikacja zrealizowana w ramach projektu Cyfrowa Przyszłość, dofinansowanego ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Podstawa programowa:

2014/1/edukacja-polonistyczna/t3

2014/1/edukacja-wczesnoszkolna/c1

2014/1/edukacja-wczesnoszkolna/c2

2014/1/etyka/t1

2014/1/etyka/t2

Podstawa programowa 2017:

Edukacja polonistyczna, I-III klasa

Osiągnięcia

Uczeń słucha z uwagą wypowiedzi nauczyciela, innych osób z otoczenia, w różnych sytuacjach życiowych, wymagających komunikacji i wzajemnego zrozumienia; okazuje szacunek wypowiadającej się osobie.

Uczeń wykonuje zadanie według usłyszanej instrukcji; zadaje pytania w sytuacji braku rozumienia lub braku pewności zrozumienia słuchanej wypowiedzi.

Edukacja społeczna, I-III klasa

Osiągnięcia

Uczeń wyjaśnia, iż wszyscy ludzie posiadają prawa i obowiązki, wymienia własne prawa i obowiązki, przestrzega ich i stosuje je w codziennym życiu.